

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	30.04.2026, Pärnu
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Hanna Varik
Ametiasutuse nimi:	Lääne Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	23267000040
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 213 lg 1
Kahtlustatava nimi (isikukood):	XXX (xxx)

Käesolevas kriminaalasjas nr 23267000040 alustati 12.01.2023 kriminaalmenetlust KarS § 213 lg 1 tunnustel. XXX esitati kahtlustus KarS 213 lg 1 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemises, mis seisneb selles, et tema sai eeluurimisega täpselt tuvastamata ajal enda valdusesse XXX kuuluva Swedbank arveldusarvega EE1022XXX seotud deebetkaardi numbriga 516737*****XXXX koos pangakaardi PIN koodiga ja kasutas ajavahemikul 17.09.2022 – 23.09.2022 nimetatud pangakaarti andmetöötlusprotsessi ebaseadusliku sekkumise teel varalise kasu saamise eesmärgil, mis seisnes selles, et XXX võttis XXX teadmata ning loata 19.09.2022 kell 18:25 Pärnu maakonnas Pärnu linnas XXX asuvast Swedbank pangaautomaadist HAN00478 välja sularaha summas 200,00 eurot. Samuti teostas XXX nimetatud pangakaardiga 17.09.2022 ostude eest tasumise Pärnu Port Artur apteegis summas 3,53 eurot, 17.09.2022 ostude eest tasumise Pärnu Hesburger söögikohas summas 9,50 eurot, 18.09.2022 ostude eest tasumise Pärnu Rimi Hypermarket kaupluse iseteeninduskassas summades 17,11 eurot ja 0,41 eurot, 19.09.2022 ostude eest tasumise Pärnu Maxima kaupluses summas 6,68 eurot, 19.09.2022 ostude eest tasumise Pärnu Ülejõe Selveri kaupluse iseteeninduskassas summas 2,89 eurot ja 23.09.2022 ostude eest tasumise Pärnu Port Arturi apteegis summas 16,40 eurot. Pangaautomaadist välja võetud sularaha ega pangakaardiga teostatud ostusid XXX XXX üle ei andnud. XXX tekitas oma tegevusega XXX varalise kahju summas 256,52 eurot. XXX puhul on tegemist teovõimetu isikuga, kellel oli kuni 15.09.2022 eestkostjaks XXX ja vastavalt 04.11.2022 Pärnu Maakohtu kohtumäärusega 2-06-24765 edaspidiseks eestkostjaks ning seaduslikuks esindajaks Pärnu Linnavalitsus (reg.kood 75000064).

KrMS § 202 lg 1 ja lg 2 sätestavad, et kriminaalmenetluse võib lõpetada teise astme kuriteos avaliku menetlushuvi puudumise korral, kui kahtlustatava süü ei ole suur ja kui kahtlustatav on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja on tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud määratud tähtajaks, nõustunud maksma kindla summa riigitulusesse või nõustunud tegema kindla arvu tunde üldkasulikke tööd. Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur.

XXX on esitatud kahtlustus teise astme kuriteo toimepanemises. KarS § 213 lg 1 eest ei näe karistusseadustik ette alammäärana vangistust, vaid rahalise karistuse. Karistuse maksimummääraks on kuni kolmeaastane vangistus.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasja materjalidega, leiab, et käesoleval juhul esinevad KrMS § 202 lg-tes 1 ja 7 sätestatud eeldused menetluse lõpetamiseks avaliku menetlushuvi puudumise tõttu ja kuna isiku süü ei ole suur.

KrMS § 202 lg 1 raames mõeldakse isiku teosüüd karistusseadustiku mõttes, s.o vaadatakse üksnes konkreetset kuritegu, mitte isikut või tema varasemat käitumist, ning erinevaid preventsiioone. Arvesse võetakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja poolt sätestatud karistust. Kriminaalasjas kogutud materjalidest nähtub, et kahtlustatav on oma süülise tegevusega tekitanud kannatanule varalise kahju summas 256,52 eurot, mille kahtlustatav on kannatanule täies ulatuses hüvitanud.

Kahtlustatava osas puudub ka avalik menetlushuvi, mis takistaks menetluse lõpetamist KrMS § 202 alusel. Kohtupraktikas seostatakse avalikku menetlushuvi enamjaolt materiaalses karistusõiguses sätestatud karistamise eesmärkidega, s.o üld- ja eripreventatiivsete kaalutlustega. Eripreventatiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib eeldatavasti tingida tema poolt uute süütegude toimepanemise. Seda tõenäosust on võimalik hinnata lähtuvalt isiku varasemast karistusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust, s.o kas tegemist on ühekordse või korduva teoaktiga. XXX on varem kriminaalkorras karistamata isik. Samuti ei ole prokuratuuri andmetel tema suhtes hetkel käimas ühtegi teist kriminaalmenetlust. Seega ei ole kahtlustatava puhul kuritegude toimepanemine kujunenud tema elustiiliks ning puudub alust arvata, et karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise jätkamise. XXX on tunnistanud, et ta pani toime kahtlustuses kirjeldatud teo. Seega on isik saanud aru oma teo keelatuses. Avaliku menetlushuvi hindamisel tuleb märkida, et antud juhul juba kriminaalmenetluse alustamine ja läbiviimine, milles XXX koheldi kahtlustatavana, oli tema jaoks preventiivseks teguriks, mis aitab aru saada oma teo keelatuses ning vastavalt sellele arusaamisele käituda ja hoiduda süütegude toimepanemisest. Üldpreventatiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad. Sellised kuriteod, milles menetluse lõpetamine ei ole eelduslikult kooskõlas üldpreventatiivsete kaalutlustega, kajastuvad Riigi peaprokuröri 15.03.2022 juhise nr RP-1-2/22/1 (muudetud riigi peaprokuröri 19.12.2024 käskkirjaga nr RP-1-1/24/37) punktis 3.2 ja 3.3. Täpsemalt näeb viidatud juhise ette punktis 3.3.7 avaliku menetlushuvi juhul, kui KarS § 213 järgi kvalifitseeritava kuriteo toimepanemisel tekitatud kahju ületab olulise kahju määra, mis KarS § 12¹ p 1 järgi on 4000 eurot. Käesoleval juhul olulise kahju tekkimist mõõnda ei saa. Samuti näeb viidatud juhise ette punktis 3.2.2 avaliku menetlushuvi olemasolu, kui teo on toime pannud isik, kellel peavad avaliku ülesande täitmisest tulenevalt olema kõrged kõlbelised omadused või kelle suhtes peab avalikkusel olema kuriteo asjaoludega seonduvalt kõrgendatud usaldus. Selliste juhtudega käesoleval juhul tegemist ei ole.

Prokurör leiab, et kuivõrd XXX on töövõimetus pensionär (täielik töövõimetus), kelle igakuiseks sissetulekuks on pension summas u 700 eurot, on otstarbekas kahtlustatavale määrata kohustuseks hüvitada menetluskulud summas 252,96 eurot. XXX on kannatanule tekitatud kahju vabatahtlikult hüvitanud. Nimetatud mõjutusvahend koos kriminaalmenetlusele allutamisega on prokuröri arvates piisavad XXX poolt toimepandud teo suhtes riikliku hukkamõistu väljendamiseks. Lähtudes toimepandud kuriteo asjaoludest, süü suurusest, isiku varalisest seisundist, jätta määramata kahtlustatavale tasuta kindel summa riigituludesse. Arvestades, et kahtlustatav on töövõimetuspensionär, ei ole prokuröri hinnangul võimalik määrata kahtlustatavale kohustuseks üldkasuliku töö tundide tegemist.

Kuna tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur ja menetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi ning kahtlustatav on hüvitanud kuriteoga tekitatud kahju, siis prokurör leiab, et on olemas alused kriminaalmenetluse lõpetamiseks XXX suhtes KrMS § 202 sätteid kohaldades.

Juhindudes KrMS § 202 ja 206, abiprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 23267000040 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik:

Kohustada XXX:

- tasuma kriminaalmenetluse kulud summas 252,96 eurot. Tähtajaks määrata 3 (kolm) kuud, s.t viimane täitmise tähtpäev on 30.07.2026 (k.a).

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendit ei kohaldata.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: puuduvad.

5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtueksperitiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: andmeid ei kogutud.

6. Kriminaalmenetluse kulud: riigi õigusabi korras kahtlustatavale määratud kaitsja Leelo Viil kulud kokku summas 252,96 eurot (74,40+178,56) (vt määruse p 2).

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamata saata: kannatanu XXX seaduslikule esindajale Pärnu Linnavalitsus. Kahtlustatavale XXX ja tema kaitsjale Leelo Viil on määrus prokuratuuris kätte antud.

8. Kannatanul on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsilisest isikust kannatanu ei valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile, mille asukoht on Wismari 7, Tallinn 15188.

Hanna Varik
abiprokurör

Kui isik, kelle suhtes on kriminaalmenetlus lõpetatud KrMS § 202 kohaselt, ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör kriminaalmenetluse.

Allkirjaga kinnitan, et olen kriminaalasja lõpetamisega nõus, olen kriminaalmenetluse lõpetamise määruse kätte saanud, mulle on selgitatud kohustuste mittetäitmise tagajärgi ning olen kohustustega nõus: _____

(nimi, kuupäev, allkiri)

/allkirjastatud digitaalselt/

Leelo Viil
kaitsja